

De sociale staat van Leidschendam-Voorburg

Concept Analyse Sociale structuurvisie Leidschendam-Voorburg

Inleiding

Op 20 december jl. heeft het college een projectmatige aanpak voor de ontwikkeling van een sociale structuurvisie vastgesteld. De eerste fase van het project betreft een analyse. De analyse moet een betrouwbaar en overzichtelijk beeld geven van de sociale staat van Leidschendam-Voorburg. In deze notitie schetsen wij dit beeld.

Hoe is de analyse tot stand gekomen?

De analyse is samengesteld door de projectgroep Sociale structuurvisie. De projectgroep bestaat uit ambtenaren met taken op het gebied van jeugd, gezondheid, zorg, sociale structuur, veiligheid, werk en inkomen. Op deze beleidsterreinen zijn relevante kengetallen verzameld en in een context geplaatst om de cijfers betekenis te geven. Hierbij hebben zij gebruik gemaakt van beschikbare informatie. Er is dus geen aanvullend onderzoek gedaan. Daar waar mogelijk is een vergelijking gemaakt met andere steden, de regio of het landelijk gemiddelde. Op basis hiervan heeft de projectgroep conclusies getrokken. De conceptanalyse is via Internet voorgelegd aan de inwoners en op 26 januari jl. besproken met maatschappelijke partners. Vooral de discussies in de werkgroepen tijdens deze bijeenkomst hebben veel waardevolle aanvullingen en inzichten voor de analyse en de volgende fases van het project opgeleverd. De inbreng van inwoners en maatschappelijke partners is verwerkt in deze analyse.

Leeswijzer

De analyse kent de volgende hoofdstukindeling:

- **Hoofdstuk 1:** Bevolking algemeen

In dit hoofdstuk vindt u algemene informatie over de bevolkingssamenstelling van Leidschendam-Voorburg. Wij betrekken daar de bevolkingsprognose bij en gaan nader in op de groepen inwoners met een verhoogd risico op een ontwikkelingsachterstand of het verlies van zelfredzaamheid.

- **Hoofdstuk 2:** Gezondheid

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de fysieke en de geestelijke gezondheid van onze bevolking.

- **Hoofdstuk 3:** Onderwijs

In dit hoofdstuk vindt u gegevens en conclusies over de gewichtenregeling in het onderwijs, de voortijdig schoolverlaters en het opleidingsniveau van onze inwoners.

- **Hoofdstuk 4: Werk en Inkomen**

In dit hoofdstuk vindt u informatie over de beroepsbevolking van Leidschendam-Voorburg, de werkgelegenheid en de groepen inwoners die zonder hulp van de overheid niet in hun inkomen kunnen voorzien.

- **Hoofdstuk 5: Sociale structuur**

Dit hoofdstuk gaat over twee onderwerpen die met elkaar samenhangen:

- De algemene voorzieningen en de mate waarin inwoners deze voorzieningen waarderen;
- De zelfredzaamheid van de samenleving: Hieronder vindt u informatie over vrijwilligers en mantelzorgers, maar ook over de betrokkenheid van inwoners bij hun buurt.

- **Hoofdstuk 6: Zorg**

Onder Zorg verstaan we in dit hoofdstuk de hulp en ondersteuning die in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning geboden wordt, maar ook de zorg in het kader van de Awbz en de Jeugdzorg. Daarnaast is er informatie opgenomen over verslavingszorg, het Meldpunt Bezorgd, Zorgmijders en Wonen met zorg.

- **Hoofdstuk 7: Veiligheid**

Hoe veilig voelen inwoners zich? Deze vraag wordt in hoofdstuk 7 beantwoord. Daarnaast vindt u informatie over huiselijk geweld, jeugd in detentie en de zorg voor ex-gedetineerden.

- **Hoofdstuk 8: Samenvatting**

Dit hoofdstuk geeft de constatering en conclusies uit de hoofdstukken 1 t/m 7 weer.

Hoofdstuk 1

In dit hoofdstuk vindt u algemene informatie over de bevolkingssamenstelling van Leidschendam-Voorburg. Wij betrekken daar de bevolkingsprognose bij en gaan nader in op de groepen inwoners met een verhoogd risico op ontwikkelingsachterstanden of het verlies van zelfredzaamheid. De informatie over de risicogroepen is weergegeven op wijk/buurniveau.

bevolking en bevolkingsprognose				
Indicator	Definitie	L-V	ZHW	Ned
<i>Totale bevolking</i>				
(2010)	Aantal	73.589		
(2020)	Aantal	77.005		
(2010-2020)	% toename	5	7	3
<i>Jongeren</i>				
0-20 jaar (2010)	Aantal	15.808		
0-20 jaar (2020)	Aantal	17.045		
0-20 jaar (2010-2020)	% toename	8	7	-4
<i>Ouderen</i>				
65-plussers (2010)	Aantal	14.425		
65-plussers (2020)	Aantal	16.436		
65-plussers (2010-2020)	% toename	14	33	32

Bron: regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2010 (rVTV) GGD ZHW

	JR2011	JR2015	JR2020	JR2025	JR2030	JR2035	JR2040	2011-2040
Jaarklassen								
00-14	15,6%	15,6%	15,6%	15,7%	15,5%	15,2%	14,7%	-0,9%
15-29	15,2%	15,4%	15,0%	14,3%	14,5%	14,5%	14,8%	-0,4%
30-54	34,6%	33,5%	32,7%	32,0%	31,2%	31,3%	31,1%	-3,4%
55-64	14,3%	13,5%	13,7%	13,4%	13,1%	12,4%	12,1%	-2,2%
65-74	10,1%	11,6%	12,1%	12,0%	12,3%	12,2%	12,1%	2,1%
75+	10,2%	10,4%	11,0%	12,6%	13,5%	14,4%	15,0%	4,8%
75-89	9,3%	9,2%	9,6%	11,1%	11,9%	12,7%	12,9%	3,5%
90-99	0,9%	1,2%	1,3%	1,5%	1,5%	1,7%	2,2%	1,3%
75-99	10,2%	10,4%	11,0%	12,6%	13,5%	14,4%	15,0%	4,8%
65+								
65-74	10,1%	11,6%	12,1%	12,0%	12,3%	12,2%	12,1%	2,1%
75+	10,2%	10,4%	11,0%	12,6%	13,5%	14,4%	15,0%	4,8%
	20,3%	21,9%	23,1%	24,6%	25,8%	26,6%	27,2%	6,9%
65-74	7272	8641	9127	8997	9172	9031	8940	1668
75-89	6720	6842	7239	8352	8911	9423	9471	2751
90-99	656	887	1007	1120	1150	1268	1599	943
	14648	16370	17373	18469	19233	19722	20010	5362

Conclusie: Leidschendam-Voorburg is een middelgrote sterk vergrijsde gemeente waarvan op dit moment 10% van de inwoners de leeftijd van 75 heeft bereikt. Het is de verwachting dat dit percentage toeneemt tot 12.6% in 2025 en 15% in 2040.

Risicogroepen

Jeugd

Jeugdigen die opgroeien in eenoudergezinnen, in gezinnen met een minimum inkomen of jeugdigen met een (niet-westerse) allochtone achtergrond lopen een groter risico op een ontwikkelingsachterstand. Daarom is het van belang om in kaart te brengen hoeveel risicojeugdigen in Leidschendam-Voorburg wonen en dit uit te splitsen naar wijk-/buurniveau.

Kinderen in een-oudergezinnen

2010	Aantal kinderen in een-oudergezinnen t/m 17 jaar	% kinderen in een-oudergezinnen t/m 17 jaar
1.0 De Zijde	22	8%
1.1 Duivenvoorde	31	11%
1.2 Park Veursehout / Leidsenhage	25	10%
1.4 Schakenbosch	1	3%
2.0 Prinsenhof hoogbouw	325	34%
2.1 Prinsenhof laagbouw	8	6%
3.0 't Lien	121	14%
3.1 De Rietvink	50	12%
4.0 Kern Stompwijk	39	11%
4.1 Landelijk gebied Stompwijk	11	7%
5.0 Damcentrum	23	23%
5.1 Klein Plaspoelpolder	14	22%
5.2 Leidschendam-Zuid	112	24%
5.3 Zeeheldenwijk	19	7%
6.0 De Heuvel	204	45%
6.1 Amstelwijk	4	15%
7.0 Damsigt	53	11%
7.1 Verzetsheldenwijk	47	10%
7.2 Raadhuiskwartier	51	11%
7.3 Sijtwende 3 t/m 5	13	8%
8.0 Essesteijn	82	13%
8.1 Nieuw Essesteijn / Zijdezigt	18	8%
9.0 Voorburg Midden	230	26%
9.1 Voorburg Oud	156	9%
10.0 Bovenveen	236	22%
11.0 Voorburg Noord	243	22%
12.0 Voorburg West	110	9%
12.1 Park Leeuwenbergh	6	8%
Totaal	2.254	16%

Bron: Wijkatlas

Conclusie: Het percentage kinderen in een-oudergezinnen is het hoogst in de buurten De Heuvel, Prinsenhof hoogbouw en Voorburg midden.

Kinderen in minima-huishoudens

2008	Aantal kinderen in minimahuishoudens t/m 17 jaar	% kinderen in minimahuishoudens t/m 17 jaar
1.0 De Zijde	1	0
1.1 Duivenvoorde	4	2
1.2 Park Veursehout / Leidsenhage	1	0
1.4 Schakenbosch	1	3
2.0 Prinsenhof hoogbouw	488	48
2.1 Prinsenhof laagbouw	0	0
3.0 't Lien	40	4
3.1 De Rietvink	16	3
4.0 Kern Stompwijk	8	2
4.1 Landelijk gebied Stompwijk	1	1
5.0 Damcentrum	24	19
5.1 Klein Plaspoelpolder	10	16
5.2 Leidschendam-Zuid	97	19
5.3 Zeeheldenwijk	2	1
6.0 De Heuvel	211	47
6.1 Amstelwijk	2	6
7.0 Damsigt	6	1
7.1 Verzetsheldenwijk	15	3
7.2 Raadhuiskwartier	15	3
7.3 Sijtwende 3 t/m 5	1	1
8.0 Essesteijn	16	2
8.1 Nieuw Essesteijn / Zijdezigt	0	0
9.0 Voorburg Midden	140	16
9.1 Voorburg Oud	43	3
10.0 Bovenveen	221	20
11.0 Voorburg Noord	147	13
12.0 Voorburg West	44	4
12.1 Park Leeuwenbergh	0	0
Totaal	1.554	11

Bron: Wijkatlas

Conclusie: Het percentage kinderen in minima-huishoudens is het hoogst in de buurten Prinsenhof hoogbouw en De Heuvel. Ook in Bovenveen is het percentage fors boven het gemiddelde.

Jeugd met een niet-westerse allochtone achtergrond

2010	Aantal inwoners van 0 t/m 23 jaar	Aantal inwoners 0 t/m 23 jaar, etniciteit niet-westers	% inwoners 0 t/m 23 jaar, etniciteit niet-westers
1.0 De Zijde	366	70	19%
1.1 Duivenvoorde	339	58	17%
1.2 Park Veursehout / Leidsenhage	337	75	22%
1.4 Schakenbosch	34	8	24%
2.0 Prinsenhof hoogbouw	1310	972	74%
2.1 Prinsenhof laagbouw	186	21	11%
3.0 't Lien	1174	168	14%
3.1 De Rietvink	678	102	15%
4.0 Kern Stompwijk	484	33	7%
4.1 Landelijk gebied Stompwijk	219	7	3%
5.0 Damcentrum	180	42	23%
5.1 Klein Plaspoelpolder	93	24	26%
5.2 Leidschendam-Zuid	721	173	24%
5.3 Zeeheldenwijk	311	26	8%
6.0 De Heuvel	611	372	61%
6.1 Amstelwijk	105	40	38%
7.0 Damsigt	552	47	9%
7.1 Verzetsheldenwijk	627	77	12%
7.2 Raadhuiskwartier	551	71	13%
7.3 Sijtwende 3 t/m 5	204	22	10%
8.0 Essesteijn	845	155	18%
8.1 Nieuw Essesteijn / Zijdezigt	265	58	22%
9.0 Voorburg Midden	1158	374	32%
9.1 Voorburg Oud	2082	239	12%
10.0 Bovenveen	1433	573	40%
11.0 Voorburg Noord	1540	574	37%
12.0 Voorburg West	1352	217	16%
12.1 Park Leeuwenbergh	89	9	10%
Totaal	17.846	4.607	26%

Bron: Wijkatlas

Conclusie: Het percentage jeugd met een niet-westerse allochtone achtergrond is zeer hoog in de buurt Prinsenhof hoogbouw. In De Heuvel, Bovenveen, Amstelwijk en Voorburg Noord is het percentage ook veel hoger dan gemiddeld.

Conclusie risicogroepen jeugd: In de stad zijn er grote verschillen tussen de buurten. In de buurten Prinsenhof hoogbouw, De Heuvel en Bovenveen wonen verhoudingsgewijs veel jeugdigen met een verhoogd risico op een ontwikkelingsachterstand. Er is zeker overlap binnen de drie genoemde risicogroepen. Kinderen die tot twee of drie van de bovengenoemde groepen behoren, hebben een

groter risico op ontwikkelingsachterstanden. Deze overlap is hier niet in beeld gebracht. Daarvoor is extra onderzoek noodzakelijk.

Ouderen

Ouderen van 75 jaar en ouder hebben een verhoogd risico op verlies van hun zelfredzaamheid.

2010	Totaal aantal inwoners	Aantal inwoners van 75 jaar en ouder	% inwoners van 75 jaar en ouder
1.0 De Zijde	1.376	223	16%
1.1 Duivenvoorde	2.044	351	17%
1.2 Park Veursehout / Leidsenhage	1.437	197	14%
1.4 Schakenbosch	216	23	11%
2.0 Prinsenhof hoogbouw	4.319	370	9%
2.1 Prinsenhof laagbouw	894	191	21%
3.0 't Lien	4.447	257	6%
3.1 De Rietvink	2.513	234	9%
4.0 Kern Stompwijk	1.498	87	6%
4.1 Landelijk gebied Stompwijk	850	50	6%
5.0 Damcentrum	842	154	18%
5.1 Klein Plaspoelpolder	532	38	7%
5.2 Leidschendam-Zuid	2.890	257	9%
5.3 Zeeheldenwijk	1.079	41	4%
6.0 De Heuvel	2.523	285	11%
6.1 Amstelwijk	510	50	10%
7.0 Damsigt	1.858	116	6%
7.1 Verzetsheldenwijk	2.045	121	6%
7.2 Raadhuiskwartier	2.065	279	14%
7.3 Sijtwende 3 t/m 5	732	25	3%
8.0 Essesteijn	4.581	939	20%
8.1 Nieuw Essesteijn / Zijdezigt	801	28	3%
9.0 Voorburg Midden	6.904	1.099	16%
9.1 Voorburg Oud	7.103	645	9%
10.0 Bovenveen	6.726	534	8%
11.0 Voorburg Noord	6.512	274	4%
12.0 Voorburg West	4.488	387	9%
12.1 Park Leeuwenbergh	376	27	7%
Totaal	72.161	7.282	10%

Landelijk percentage 75-plussers: 6,9% (bron: CBS Statline)

Percentage 75-plussers Stadsgewest Haaglanden: 6,9% (bron: Kennisbank Haaglanden)

Conclusie: Ouderen van 75 jaar en ouder hebben een verhoogd risico op verlies van hun zelfredzaamheid. In 2010 is 10,0 % van de bevolking 75 jaar of ouder. Dat percentage ligt 3,1 % hoger dan het landelijk gemiddelde. De buurten Prinsenhof laagbouw en Essesteijn hebben verhoudingsgewijs het hoogste percentage 75-plussers.

Hoofdstuk 2 Gezondheid

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de fysieke en de geestelijke gezondheid van onze bevolking

Benoemd worden de speerpunten van het lokale gezondheidsbeleid

Overgewicht, incl. obesitas (GGD 2010)

Overgewicht, incl. obesitas	Leidschendam-Voorburg	Zuid Holland West
5-6 jaar	13%	12%
10-11 jaar	17%	17%
13-14 jaar	20%	17%
19-64 jaar	41%	42%
65+ jaar	49%	55%

Conclusie:

Van de kleuters in Leidschendam-Voorburg heeft 13% overgewicht. Bij de 10- t/m 11-jarigen is dit 17% en bij de 13- t/m 14-jarigen 20%. Het percentage inwoners met (ernstig) overgewicht loopt op met de leeftijd; van 41% bij de 19- t/m 64-jarigen tot 49% van de 65-plussers. Ernstig overgewicht (obesitas) komt voor bij 13% van de volwassenen en 11% van de ouderen. Het percentage inwoners met overgewicht in Leidschendam-Voorburg is bij de meeste leeftijdsgroepen vergelijkbaar met de totale regio Zuid-Holland West.

Roken (GGD 2010)

Roken	Leidschendam-Voorburg	Zuid Holland West
12-14 jaar	1%	1%
15-16 jaar	6%	7%
17-18 jaar	9%	14%
19-64 jaar	21%	23%
65+ jaar	15%	12%

Conclusie:

Van de 15- t/m 16-jarigen jongeren in Leidschendam-Voorburg rookt 6%; bij 17- t/m 18-jarigen is dit 9%. In de totale regio zijn deze percentages respectievelijk 7 en 14%. Van de inwoners van 19- t/m 64-jaar rookt 21% en van de inwoners van 65 jaar en ouder rookt 15%. Het percentage volwassenen van

Leidschendam-Voorburg dat rookt is vergelijkbaar met de andere gemeenten in de regio, maar lager dan landelijk (29%).

Psychische gezondheid (GGD 2010)

Psychische gezondheid	Leidschendam-Voorburg		Zuid Holland West	
	Grensgebied	Verhoogd	Grensgebied	Verhoogd
5-11 jaar	8%	10%	10%	10%
12-18 jaar	8%	3%	8%	3%
	Psychische klachten	Risico op angststoornis of depressie	Psychische klachten	Risico op angststoornis of depressie
19-64 jaar	13%	44%	14%	46%
65+ jaar	18%	42%	19%	42%

Conclusie:

Bij een deel van de jeugd van Leidschendam-Voorburg komen psychosociale problemen voor. In Leidschendam-Voorburg heeft 18% van de 5- t/m 11-jarigen en 11% van de 12- t/m 18-jarigen een indicatie voor psychosociale problematiek. De score 'verhoogd' geeft een indicatie van psychosociale problematiek. De score 'grensgebied' geeft een indicatie van mogelijke aanwezigheid van lichtere problematiek. De psychische gezondheid van volwassenen in de leeftijdscategorie 19-64 jaar en 65+ is ongeveer gelijk aan andere inwoners van Zuid Holland West. Opvallend is de toename van mensen met psychische klachten bij 65+.

Dementie:

In Leidschendam-Voorburg woonden in 2010 ca. 1.535 mensen met een vorm van dementie. Dit aantal zal groeien naar ongeveer 2.100 inwoners met dementie in 2030 (Bron: Alzheimer Nederland 2011).

Conclusie: Het aantal inwoners met een vorm van dementie zal de komende jaren stijgen.

Alcohol (GGD 2010)

Alcohol	Leidschendam-Voorburg	Zuid Holland West
Recent gebruik (<4 weken)		
12-15 jaar	16%	18%
16-18 jaar	71%	75%
Zwaar alcoholgebruik (min. 1x per week 6 glazen op 1 dag)		
19-64 jaar	11%	15%
65+ jaar	3%	4%
Overmatig alcoholgebruik (>21 glazen per week m / 14 voor v)		
19-64 jaar	10%	13%
65+ jaar	17%	17%

Conclusie:

Onder jongeren in Leidschendam-Voorburg wijkt het alcoholgebruik niet veel af van het gemiddelde van de regio Zuid-Holland west. In Leidschendam-Voorburg had 16% van de 12- t/m 15-jarigen recent gedronken, ten opzichte van 18% in de regio. Het percentage 16- t/m 18-jarigen in Leidschendam-Voorburg dat recent heeft gedronken, is met 71% eveneens vergelijkbaar met de regio (75%). Ruim vier op de tien (42%) 16- t/m 18-jarigen in Leidschendam-Voorburg doet aan binge-drinken¹ (in de regio is dit 51%). Het percentage volwassenen dat overmatig drinkt is in Leidschendam-Voorburg 10%. Regionaal is dit 13%. Van de ouderen in Leidschendam-Voorburg drinkt 17% overmatig alcohol. Dit is hetzelfde als regionaal.

Contactminuten met huisarts per persoon	L-V	Vo	Wa	Zo	Rij	Ned
Huisarts	31,6	33,5	35,3	31,6	33,3	34,4
Huisartsenpraktijk	33,9	36,9	38,9	34,4	35,9	34,4

Bron: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationale Atlas Volksgezondheid. Bilthoven:

RIVM, dec. 2011

¹ Binge drinken: 5 glazen alcohol of meer op 1 gelegenheid in de afgelopen 4 weken (definitie uit GGD Onderzoek 2010)

Conclusie:

Het landelijk beeld laat zien dat in gemeenten waar relatief meer ouderen wonen er meer contact met de huisarts is. Het aantal contactminuten met de huisarts per persoon is in Leidschendam-Voorburg laag vergeleken met gemeenten in de regio. Dat is bijzonder omdat L-V een sterk vergrijsde gemeente is.

Hoofdstuk 3 Onderwijs

In dit hoofdstuk vindt u gegevens en conclusies over de gewichtenregeling in het onderwijs, de voortijdig schoolverlaters en het opleidingsniveau van onze inwoners.

Gewichtenleerlingen in het basisonderwijs 1-10-2010

Een gewichtenleerling is een leerling waarvan de ouders een laag opleidingsniveau hebben. Omdat deze kinderen een verhoogd risico op een leerachterstand hebben, ontvangt het basisonderwijs voor deze leerlingen extra geld van het ministerie van onderwijs.

In de nieuwe gewichtenregeling wordt gewerkt met drie gewichten:

- 1.20: leerlingen van wie één of beide ouders maximaal een opleiding op het niveau van basisonderwijs hebben;
- 0.30: leerlingen van wie beide ouders (of de verzorgende ouder) maximaal een opleiding op vmbo-b of k-niveau hebben;
- 0.00: leerlingen van wie één of beide ouders een opleiding hebben op een hoger niveau dan het vmbo-k.

gewichtenleerlingen	Leidschendam-Voorburg	Landelijk
Absoluut aantal	456	-
Percentage	7,6%	13%
Range (min.-max. per school)	0,0% - 43,9%	-

Speciaal onderwijs	Aantal leerlingen
De Vliethorst	115

Conclusie: Het percentage gewichtenleerlingen ligt in Leidschendam-Voorburg met 7,6 % een stuk lager dan het landelijk gemiddelde. Er is wel sprake van een concentratie van gewichtenleerlingen op een klein aantal scholen. Ook hier zien we dat er sprake is van grote verschillen tussen de wijken en buurten van de stad.

Vier basisscholen met verhoudingsgewijs veel gewichtenleerlingen staan in de wijken:

Basisschool in de Prinsenhof	43,9% gewichtenleerlingen
Basisschool in Bovenveen	34,4% gewichtenleerlingen
Basisschool in De Heuvel/Amstelveen	29,5% gewichtenleerlingen
Basisschool in Duivenvoorde ²	24,2% gewichtenleerlingen

² Deze school ligt op de grens van de buurten Duivenvoorde en Prinsenhof hoogbouw.

Voortijdig schoolverlaters

Aantal en percentage voortijdig schoolverlaters 2009-2010

	Leidschendam-Voorburg	Haaglanden	Nederland
Absoluut aantal	149	-	-
Percentage	3,2%	4,2%	3,0%

Conclusie: Het percentage voortijdig schoolverlaters ligt met 3,2 % lager dan het gemiddelde in Haaglanden van 4,2%, maar hoger dan het landelijk gemiddelde van 3%

Opleidingsniveau

Hoogopgeleiden 2010	L-V	ZHW	Nederland
percentage	34%	30%	26%

(GGD-onderzoek 2010).

Conclusie: In Leidschendam-Voorburg wonen relatief veel hoogopgeleide mensen: 34% in Leidschendam-Voorburg, versus 30% in ZHW en 26% in Nederland.

Hoofdstuk 4 Werk en Inkomen

In dit hoofdstuk vindt u informatie over de beroepsbevolking van Leidschendam-Voorburg, de werkgelegenheid en de groepen inwoners die zonder hulp van de overheid niet in hun inkomen kunnen voorzien.

Beroepsbevolking

Regio	Aantal
Nederland*	7.856.000
Zuid-Holland*	1.664.000
Haaglanden**	531.125
Leidschendam-Voorburg**	35.673

* CBS 2011 3de kwartaal, ** Tympaan Regiometer (prognose)

Werkloosheidspercentage

Voor het berekenen van dit percentage is het aantal Niet Werkende Werkzoekenden (NWW'ers) van november 2011 (Bron: UWV) gedeeld op de beroepsbevolking (zie eerste tabel).

Regio	Percentage
Nederland	5,9%
Zuid-Holland	6,7%
Haaglanden	6,5%
Leidschendam-Voorburg	6,6%

beroepsbevolking : werkgelegenheid

Voor het berekenen van dit percentage is het aantal arbeidsplaatsen (Bron: CBS, voorlopige cijfers 2009) gedeeld op de beroepsbevolking (zie eerste tabel).

Regio	Percentage
Nederland	100,1%
Zuid-Holland	101,0%
Haaglanden	103,5%
Leidschendam-Voorburg	170,0%

Conclusie:

De arbeidsmarkt is vooral regionaal georganiseerd, wat blijkt uit bovenstaande tabellen. Hoewel de werkgelegenheid binnen de gemeente zeer achterblijft bij de grootte van de eigen beroepsbevolking, loopt het werkloosheidspercentage in de pas met de regio. Dit betekent dat veel inwoners van Leidschendam-Voorburg buiten de gemeentegrenzen werken.

Voor deze analyse is nader ingezoomd op de leeftijd van de niet werkende werkzoekenden en op het wel of niet hebben van een startkwalificatie. Daar zijn de volgende cijfers uit voort gekomen:

Niet werkende werkzoekenden jonger dan 27 jaar

Bron: UWV, november 2011

Regio	aantal	Percentage totaal NWW
Nederland	53.054	11,5 %
Zuid-Holland	13.138	11,8 %
Haaglanden	3.529	10,3 %
Leidschendam-Voorburg	328	14,0 %

Conclusie:

Uit deze tabel is te concluderen dat er onder de werklozen in onze gemeente relatief gezien meer jongeren voorkomen dan gemiddeld in de regio en het land. Aangezien het totaal aantal NWW'ers in de pas loopt, zoals we zagen in een eerdere tabel, kan er ook gesteld worden dat we relatief gezien kennelijk minder NWW'ers hebben van 27 jaar en ouder dan de regio en het land. Een mogelijke verklaring hiervoor is te vinden in de volgende tabel:

Percentage Niet Werkende Werkzoekenden zonder startkwalificatie

Bron: UWV, november 2011

Regio	Percentage totaal NWW	Percentage < 27 jaar
Nederland	57,1 %	38,4 %
Zuid-Holland	62,9 %	36,8 %
Haaglanden	63,3 %	34,1 %
Leidschendam-Voorburg	60,5 %	35,4 %

Conclusie:

Uit deze tabel blijkt dat voor de gehele NWW populatie geldt dat deze gemiddeld hoger opgeleid is dan gemiddeld in regio en land. In principe zou een hogere opleiding tot meer kansen op de arbeidsmarkt moeten leiden en dus tot een lagere werkloosheid. Echter, jong en laag opgeleid zijn twee elkaar versterkende factoren als het gaat om verlaging van de kansen op de arbeidsmarkt. De NWW populatie onder de 27 jaar blijkt uit deze tabel gemiddeld lager opgeleid dan in de regio.

Schuldhulpverlening

Bron: Armoedemonitor 2010 en Jaarverslagen Plangroep

Categorie	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal cliënten per 1 januari	275	266	288	310	341
Aantal nieuwe cliënten	372	303	247	272	295
Totaal aantal cliënten	647	569	535	582	636

Conclusie:

Het aantal nieuwe cliënten (aanvragen) voor schuldhulpverlening nam in de gemeente jaarlijks af tot het jaar 2010. Sinds dat jaar is er weer een toename. Van de huishoudens die begin 2010 in aanraking zijn geweest met de schuldhulpverlening leeft 60 procent van een inkomen tot 110 procent van het sociaal minimum. Van alle minima tot 110 procent in Leidschendam-Voorburg, heeft 5,4 procent gebruikgemaakt van de schuldhulpverlening.

Kenmerken huishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening begin 2010:

- Bijna 40 procent van de huishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening heeft een WWB-uitkering;
- Bijna 40 procent van de minimahuishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening is alleenstaand. Daarnaast behoort 22 procent tot de meerpersoonshuishoudens zonder kinderen;
- Naar leeftijd is de grootste groep tussen de 40 en de 65 jaar (60 procent). Ook de groep 27 tot 40 jarigen is relatief groot met 28 procent. Ouderen maken vrijwel geen gebruik van schuldhulpverlening;
- Van de minimahuishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening is 45 procent autochtoon en 55 procent allochtoon.

Hoofdstuk 5 Sociale Structuur

Dit hoofdstuk gaat over twee onderwerpen die met elkaar samenhangen:

- De mate waarin inwoners de algemene voorzieningen waarderen;
- De zelfredzaamheid van de samenleving: Hieronder vindt u informatie over vrijwilligers en mantelzorgers, maar ook over de betrokkenheid van inwoners bij hun buurt.

Waardering van de algemene voorzieningen

In onderstaande tabellen staan rapportcijfers waarmee inwoners aangeven hoe zij de voorzieningen in hun buurt waarderen. Het betreft de volgende voorzieningen: speelmogelijkheden, voorzieningen voor jeugd, voorzieningen en activiteiten voor ouderen, welzijnsvoorzieningen, openbaar vervoer, gezondheidszorgvoorzieningen, winkels voor dagelijkse boodschappen en sportvoorzieningen. Het rapportcijfer is een gemiddelde.

2010	Rapportcijfer voorzieningenniveau buurt algemeen
1.0 De Zijde	7.6
1.1 Duivenvoorde	6.9
1.2 Park Veursehout / Leidsenhage	8.1
1.4 Schakenbosch	6.2
2.0 Prinsenhof hoogbouw	6.9
2.1 Prinsenhof laagbouw	7.4
3.0 't Lien	7
3.1 De Rietvink	6.8
4.0 Kern Stompwijk	5.3
4.1 Landelijk gebied Stompwijk	4.6
5.0 Damcentrum	6.6
5.1 Klein Plaspoelpolder	6.6
5.2 Leidschendam-Zuid	6.5
5.3 Zeeheldenwijk	5.3
6.0 De Heuvel	7.6
6.1 Amstelwijk	7.1
7.0 Damsigt	7.1
7.1 Verzetsheldenwijk	7.4
7.2 Raadhuiskwartier	7.4
7.3 Sijtwende 3 t/m 5	7.3
8.0 Essesteijn	7.7
8.1 Nieuw Essesteijn / Zijdezigt	7.9
9.0 Voorburg Midden	7.6
9.1 Voorburg Oud	7.2
10.0 Bovenveen	7.1
11.0 Voorburg Noord	6.5
12.0 Voorburg West	6.7
12.1 Park Leeuwenbergh	5.9
Gemiddelde	7

Bron: Wijkatlas

Conclusie: Over het algemeen zijn de inwoners tevreden over de algemene voorzieningen in hun buurt. Minder tevreden zijn ze in Stompwijk en de Zeeheldenwijk.

2010	Gemeente totaal
Rapportcijfer voorzieningenniveau buurt algemeen	7
Rapportcijfer speelmogelijkheden	6.5
Rapportcijfer voorzien./activ. voor jeugd	5.1
Rapportcijfer gezondheidsvoorzieningen	7
Rapportcijfer voorzien./activ. voor ouderen	6
Rapportcijfer welzijnsvoorzieningen	6.2
Rapportcijfer winkels dagelijkse boodschappen	7.3
Rapportcijfer sportvoorzieningen	6.5
Rapportcijfer openbaar vervoer	7.5

Bron wijkatlas 2010

Conclusie: Men is zeer tevreden over de winkels in de buurt en het openbaar vervoer. Minder blij zijn de inwoners met de voorzieningen en activiteiten voor de jeugd. De Stompwijkers zijn juist zeer ontevreden over het openbaar vervoer.

NB. Voor elke soort voorziening zijn de rapportcijfers op wijk- en buurtniveau beschikbaar (Wijkatlas 2010)

- De zelfredzaamheid van de samenleving

Vrijwilligerswerk:

Hoeveel mensen zetten zich vrijwillig in voor de stad?

Vrijwillige inzet (18 jaar en ouder)	L-V	Vo	Wa	Zo	Rij	Z-H
	20%	25%	23%	18%	15%	19%

bron: Regionaal Informatiesysteem Samenleving (RIS) – Tympaan instituut

Conclusie: Leidschendam-Voorburg scoort gemiddeld op vrijwillige inzet.

Informele zorg:**Mantelzorg:**

Mantelzorg			
Indicator	Definitie	L-V	ZHW
Inwoners (2009) (SCP)	Aantal mantelzorgers (raming)	16.136	112.975
Inwoners (2009) (SCP)	Aantal mantelzorgers dat langdurige/intensieve hulp geeft (raming)	12.061	83.814
Inwoners 12-18 jaar (GGD- 2010)	% mantelzorgers	3	2
Inwoners 19-64 (GGD-2009)	% mantelzorgers	10	11
Inwoners 65+ (GGD 2008)	% mantelzorgers	13	12
Inwoners 19-64 (GGD-2009)	% (tamelijk) zwaar belaste mantelzorgers	2	2
Inwoners 65+ (GGD 2008)	% (tamelijk) zwaar belaste mantelzorgers	2	2

Bron: Sociaal Cultureel Planbureau en regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2010 (rVTV) GGD ZHW

Conclusie: Ongeveer een kwart van de totale bevolking van Leidschendam-Voorburg is mantelzorger. Dit is vergelijkbaar met andere gemeenten in Zuid Holland West. Het grootste deel van deze groep doet dit langer dan 3 maanden (langdurig) of meer dan 8 uur per week (intensief). Van de totale groep mantelzorgers is ca. 20 % overbelast.

Vrijwilligers in de zorg en burenhulp

Percentage vrijwilligers in sector zorg en welzijn	22%
Percentage dat bij ziekte hulp uit de buurt kan krijgen	53%

Bron: Wijkatlas

Conclusie: 22% van alle vrijwilligers is werkzaam in zorg en welzijn. Meer dan de helft van de personen geeft aan bij ziekte hulp uit de buurt te kunnen krijgen.

Betrokkenheid bij de buurt

Voelen mensen zich betrokken bij de buurt?

2010	Rapportcijfer betrokkenheid bewoners bij buurt
1 De Zijde / Duivenvoorde / Park Veursehout	7.1
2 Prinsenhof	5.5
3 't Lien / De Rietvink	6.4
4 Stompwijk	6.8
5 Leidschendam-Zuid en omgeving	6.3
6 De Heuvel / Amstelveen	5.9
7 Damsigt en omgeving	7.1
8 Essesteijn	6.9
9 Voorburg Midden / Oud	6.5
10 Bovenveen	5.6
11 Voorburg Noord	5.5
12 Voorburg West	6.9
Gemiddelde	6.4

Bron: *Wijkatlas 2010*

Conclusie:

Inwoners voelen zich over het algemeen redelijk betrokken bij hun buurt, In De Prinsenhof, Voorburg Noord, Bovenveen en De Heuvel/Amstelveen zijn de inwoners minder betrokken.

Hoofdstuk 6 Zorg

Onder Zorg verstaan we in dit hoofdstuk de hulp en ondersteuning die in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning geboden wordt, maar ook de zorg in het kader van de Awbz en de Jeugdzorg. Daarnaast is er informatie opgenomen over verslavingszorg, het Meldpunt Bezorgd, Zorgmijders en wonen met zorg.

Wet maatschappelijke ondersteuning: Individuele voorzieningen:

Hoe groot is de totale groep Wmo klanten?

Het aantal aanvragen en unieke klanten van de afgelopen 3 jaar ziet er als volgt uit:

2011: 1919 unieke personen op 2953 aanvragen (65,0%)

2010: 2066 unieke personen op 3007 aanvragen (68,7%)

2009: 2066 unieke personen op 2991 aanvragen (69,1%)

Totaal: 4395 unieke personen op 8951 aanvragen (49,1%)

Conclusie: Omdat er in de afgelopen drie jaar tevens 1490 zaken zijn beëindigd zal het totale klantenbestand rond de 3000 liggen. Dit is echter een zeer grove schatting.

Van welke voorzieningen maakt deze groep gebruik?

2000 klanten met een indicatie voor huishoudelijke hulp in natura

160 klanten met een indicatie voor huishoudelijke hulp in een pgb

505 klanten met een scooter, 27 met een aangepaste fiets

1250 klanten met een financiële tegemoetkoming in de vervoerskosten

695 unieke klanten met een rolstoel

Waar wonen onze WMO klanten?

2011	wijk	aantal aanvragen	verhouding aanvragen- uniek=65%	bewoners	% inwoners met aanvraag in 2011
	buiten gemeente	79	51		
	Bovenbeen	245	159	6726	2,4
	Damsigt e.o.	217	141	6700	2,1
	de Heuvel/Amstelveen	153	99	3033	3,3
	de Zijde/Duivendreef	284	185	5073	3,6
	Essesteijn	246	160	5382	3,0
	Leidschendam-Zuid				
	e.o.	286	186	5343	3,5
	Prinsenhof	338	220	5213	4,2
	Stompwijk	55	36	2348	1,5
	t Lijp/Rietvink	294	191	6960	2,7
	Voorburg midden/oud	526	342	14007	2,4
	Voorburg Noord	121	79	6512	1,2
	Voorburg West	175	114	4864	2,3
	totaal	3019	1911	72161	2,6

Conclusie: De wijk Prinsenhof heeft het hoogste percentage inwoners die in 2011 een beroep hebben gedaan op de Wmo (4,2%) gevolgd door de Zijde/Duivenvoorde en Leidschendam Zuid en omgeving. De combinatie van een laag inkomen en een hoog percentage 55+ ers (bron: Wijkatlas) lijkt van invloed op het aantal aanvragen voor individuele Wmo-voorzieningen.

De grootste doelgroep voor de Wmo zijn de 65 plussers. De gemiddelde leeftijd van een aanvrager van een Wmo-voorziening is 72 jaar. 75% van de aanvragers is ouder dan 65.

Zijn er tendensen zichtbaar in de afgelopen jaren?

Type voorzieningen	2009	⇌	2010	⇌	2011
Woonvoorziening	739	+ 0,8%	745	- 14,2 %	639
Vervoersvoorziening	568	+ 9,5%	622	+ 3,4 %	643
Rolstoelvoorziening	386	- 0,8%	383	- 1,8 %	376
Huishoudelijke hulp	1298	- 3,2%	1257	+ 3,0 %	1295
Totaal	2991	+ 0,5%	3007	- 1,8%	2953

Conclusie: Er is een structurele toename van het aantal aanvragen voor vervoersvoorzieningen en een toename van het aantal scootmobiel gebruikers (2011 8% meer dan 2010)

Hulp bij het huishouden:

Onderstaand tabel toont het unieke aantal klanten per leeftijdscategorie dat zorg heeft afgenomen in 2011. Bron: CAK rapport 30-12-2011

Leeftijdscategorie	Klanten	zorguren
-19 jaar	-	-
20 -29 jaar	5	516
30-34 jaar	10	684
35-39 jaar	21	2.859
40-44 jaar	35	3.833
45-49 jaar	25	2.488
50-54 jaar	54	5.102
55-59 jaar	62	6.249
60-64 jaar	101	9.936
65-69 jaar	113	9.793
70-74 jaar	206	18.928
75-79 jaar	346	32.500
80-84 jaar	481	48.892
85-89 jaar	432	42.812
90+ jaar	210	20.556
totaal	2.101	205.146

Conclusie

De grootste groep gebruikers van hulp bij het huishouden is 65-plusser (1.788 klanten van de 2.101). Dit is 85% van de totale groep die hulp bij het huishouden heeft ontvangen in 2011.

Extramurale begeleiding AWBZ

Unieke personen extramurale begeleiding AWBZ	aantal	van bevolking
Leidschendam-Voorburg	888	1.220%
Nederland	206.315	1.234%

Conclusie: Het percentage inwoners wat extramurale begeleiding op grond van de AWBZ ontvangt ligt ongeveer op het landelijk gemiddelde.

Clënten van 18 jaar en ouder met een indicatie voor Extramurale begeleiding

	Wassenaar	Voorschoten	Leidschendam - Voorburg
Aantal volgens CIZ	225 (0,87%)	170 (0,71%)	770 (1,07%)
Dominante problematiek	PG (30%) Psychiatrie (20%)	Psychiatrie (35%) PG (20%)	Psychiatrie (35%) PG (15%)
PGB voorkeur	15%	15%	20%

Bron: CIZ basisrapportage AWBZ

Conclusie: Leidschendam-Voorburg heeft verhoudingsgewijs meer inwoners met een indicatie voor extramurale begeleiding dan Voorschoten en Wassenaar. Ook geven zij in onze gemeente vaker de voorkeur aan een Persoonsgebonden budget (Pgb). Opvallend is verder dat verhoudingsgewijs het aantal cliënten met psychiatrische problematiek in onze gemeente beduidend groter is dan in Wassenaar. Het tegenovergestelde geldt juist voor cliënten met een indicatie voor psychogeriatric. In Leidschendam-Voorburg hebben inwoners minder vaak een PG-indicatie dan in Wassenaar

Clëntgroepen in de AWBZ

Om zicht te krijgen op de zorgvraag van chronisch zieken en gehandicapten kan worden gekeken naar het aantal AWBZ-indicaties van het CIZ en Bureau Jeugdzorg. Een cliënt kan alleen aanspraak maken op AWBZ-zorg, als voor hem of haar een grondslag kan worden vastgesteld. Een grondslag is een aandoening, beperking of handicap, waardoor de verzekerde kan zijn aangewezen op zorg.

- Somatische aandoening/ziekte (SOM)
- Psychogeriatric aandoening/ziekte (PG)
- Psychiatrische aandoening/ziekte (PSY)

- Lichamelijke handicap (LG)
- Verstandelijke handicap (VG)
- Zintuigelijke handicap (ZG)

Aantal cliënten met een geldige indicatie voor AWBZ-zorg in Leidschendam-Voorburg, per cliëntgroep³.

Cliëntgroep	1 juli 2010	1 januari 2011	1 juli 2011
SOM 0 - 64 jaar	145	154	167
SOM 65 - 74 jaar	168	158	169
SOM 75 en ouder	1.255	1.225	1.239
PG 65 jaar en ouder	515	512	537
PSY 18 jaar en ouder*	458	466	478
VG 0-17 jaar	65	75	77
VG 18 jaar en ouder	207	207	217
ZG	94	93	75
LG	136	149	164
Cliëntgroep onbekend	0	0	0
Totaal	3.043	3.039	3.123

Bron: CIZ basisrapportage AWBZ

* In dit overzicht mist de groep psychiatrie 0-18. Jeugd wordt niet door het CIZ, maar door Bureau Jeugdzorg geïndiceerd. 118 jeugdigen hebben in ieder geval een indicatie van BJZ voor begeleiding.

Conclusie:

Het afgelopen jaar is het aantal cliënten met chronische problemen dat een beroep doet op de AWBZ licht gestegen. Dit komt overeen met landelijke trends. Vooral het aantal inwoners met een indicatie op basis van Psychiatrie 18+ en Somatiek 0-64 is toegenomen.

³ Deze tabel gaat over het totaal aantal inwoners met een indicatie voor AWBZ-zorg. Slechts een deel van deze groep inwoners (888 van de 3.123 personen) heeft een indicatie voor 'Extramurale begeleiding' of 'Kortdurend verblijf' en komt met ingang van 2013 e.v. onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te vallen. De rest van de groep heeft een indicatie voor verblijf, verpleging, verzorging of behandeling en blijft onder de AWBZ vallen.

Hoeveel personen ontvangen verpleging/verzorging (zonder verblijf)?

Indicator	Definitie	L-V	ZHW	Ned
Inwoners (2009)	Aantal personen dat Verpleging/verzorging krijgt	1.884	16.926	530.517
Inwoners (2009)	Percentage van aantal inwoners dat verpleging/verzorging krijgt	2.6%	2.7%	3.2%
Inwoners (2009)	Indexgetal van aantal uren dat inwoners aan verpleging/verzorging krijgt	101	85	100

Conclusie: Opvallend gegeven is dat het aantal personen in L-V en regio wat verzorging en verpleging heeft lager scoort, maar als inwoners zorg nodig hebben het aantal uren aan zorg hoger ligt dan in de regio.

Wonen

Hoe ontwikkelt zich de vraag naar wonen met zorg en het aanbod hiervan?

Intramuraal wonen met zorg				
Indicator	Definitie	L-V	ZHW	Ned
Inwoners (2010)	Vraag naar plaatsen in Zorginstellingen, aantal	1.047		
Inwoners (2010)	Aanbod intramurale plaatsen In zorginstellingen, aantal	889		
Inwoners (2020)	Geraamde vraag naar plaatsen In zorginstellingen, anno 2020	1.297		

Bron: regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2010 (rVTV) GGD ZHW

Conclusie: Aanbod blijft nu achter bij de vraag.

Hoe groot is de behoefte aan geschikt ⁴/ verzorgd wonen⁵?

Zelfstandig wonen met zorg				
Indicator	Definitie	L-V	ZHW	Ned
Inwoners (2010)	Aantal met behoefte aan geschikt Wonen*	9.101		
Inwoners (2020)	Aantal met behoefte aan geschikt wonen	10.247		
Inwoners (2010-2020)	% toename behoefte aan geschikt wonen	13	15	
Inwoners (2010)	Aantal met behoefte aan verzorgd wonen*	1.284		
Inwoners (2020)	Aantal met behoefte aan verzorgd wonen	1.706		
Inwoners (2010-2020)	% toename behoefte aan verzorgd wonen	33	40	

Bron: regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2010 (rVTV) GGD Z

Hoe ervaren ouderen de geschiktheid van hun huidige woning?

Ouderen	L-V	Rijswijk	Wassenaar
Hoeveel ouderen wonen alleen	40%	42%	34%
Hoeveel hebben een woning specifiek voor ouderen	10%	9%	14%
Hoeveel ouderen geven aan dat de woning de komende 5 jaar niet meer geschikt is voor zelfstandig wonen	6 %	8%	4%
Hoeveel ouderen geven aan dat de woning de komende 5 jaar nog geschikt is voor zelfstandig wonen	19%	16%	19%
Hoeveel ouderen geven aan dat de woning indien enkele aanpassing plaatsvinden, de komende 5 jaar geschikt blijft voor zelfstandig wonen	76%	76%	77%

Bron: regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2010 (rVTV) GGD ZHW

⁴ Geschikt wonen: zelfstandige woningen waarvan diverse kenmerken aangeven dat ze meer geschikt zijn voor de doelgroep (ouderen en andere hulpbehoevenden) dan gebruikelijke woningen. Bv ouderenwoningen als onderdeel van een complex met extra diensten (o.a. maaltijdvoorzieningen, receptie), woningen die ingrijpend zijn aangepast en nultredenwoningen.

⁵ Verzorgd wonen: ouderenwoningen waarbij het mogelijk is om via een nabij gelegen zorgsteunpunt (zoals een verzorgingshuis of dienstencentrum) verzorging of verpleging te krijgen.

Conclusie:

De vraag naar geschikt en/of verzorgd zelfstandig wonen zal de komende jaren stijgen.

Meldpunt bezorgd:

Hoeveel meldingen van zorg of overlast van inwoners zijn er?

OGGZ (meldingen zorg en overlast)					
Indicator	Definitie	2008	2009	2010	
Nieuwe meldingen bij het Meldpunt Bezorgd	Melding van Maatschappelijke organisaties (bv. thuiszorg, politie, ouderenadviseurs etc.) die een zorgwekkende situatie signaleren en waar zorg geboden wordt.	75	101	159	

Bron: GGD ZHW

Conclusie:

De maatschappelijke organisaties melden in toenemende mate personen aan voor zorg.

Zorgmijders:

Hoeveel inwoners mijden zorg?

OGGZ (zorgwekkende zorgmijders) Bron: OGGZ-monitor 2010 GGD ZHW					
Indicator	Definitie	L-V	Rijswijk	Wassenaar	Zoetermeer
Context (Parnassia)	Bekend bij ACT-team	11	10	2	6
GGZ Haagstreek	Bekend bij ACT-team	27	10	11	onbekend

Conclusie: Het aantal zorgwekkende zorgmijders is (relatief) hoger dan in omliggende gemeenten

Hoeveel verslaafde inwoners zijn er in zorg?

Verslavingszorg (2008)			
Indicator	Definitie	L-V	ZHW
Cliënten ambulante verslavingszorg	Alcohol, aantal per 10.000 inwoners	22	20
Cliënten ambulante verslavingszorg	Middelen, aantal per 10.000 inwoners	11	13
Cliënten ambulante verslavingszorg)	Gokken, aantal per 10.000 inwoners	1	1

Bron: regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2010 (rVTV) GGD ZHW

Conclusie:

Alcohol is verantwoordelijk voor het grootste aantal cliënten in de ambulante verslavingszorg.

Hoeveel inwoners maken gebruik van de preventieve jeugdvoorzieningen in 2010?

Bron jeugdmonitor 2010

- Schoolmaatschappelijk werk primair onderwijs: 219;
- idem voortgezet onderwijs: 46 (op de scholen binnen LV, dus niet in Den Haag, Rijswijk, e.d.);
- Gezinscoaching: 20;
- Opvoedbureau: 82;
- Opvoeden in de Buurt: 15;
- KidsClub: 23;
- Jeugd Interventie Team (JIT) preventief: 33;
- Stevig ouderschap: 25;
- Traceerteam: 32;
- Thuisbegeleiding: 29;
- ZAT (Zorg Advies Team): 97

Bron: Jeugdmonitor 2010 (vergelijking 2008 en 2010)

Gebruik lokale zorg gedaald bij:

- Zorgnetwerken 0-12 en 12-23;
- Opvoedbureau;
- Stevig Ouderschap;
- Bemoei-/traceerzorg.

Gebruik lokale zorg toegenomen bij:

- Gezinscoach;
- Schoolmaatschappelijk werk (PO en VO).

Conclusie: Het bereik van de preventieve voorzieningen voor de jeugd is de afgelopen jaren kleiner geworden. Het school maatschappelijk werk en de gezinscoach vormen een uitzondering op deze trend.

Jeugdzorg

Aantal en percentage jeugdigen in jeugdzorg (vrijwillig en gedwongen kader) en jeugd-GGZ

Wat	Subgroep	Bekend aantal 0 t/m 17 jaar LV (2010) ⁶
Vrijwillige jeugdzorg	Ambulant	137
	Dagbehandeling	29
	Vrijwillige residentiële jeugdzorg	34
	Spoedeisende jeugdzorg	37
	Pleegzorg	64
	Totaal vrijwillig kader	298
Gedwongen kader	Gesloten jeugdzorg / jeugdzorg plus	1
	Jeugdbescherming	98
	Jeugdreclassering	45
	Totaal gedwongen kader	144
Jeugd-LVG (licht verstandelijk gehandicapt)	AWBZ	77 (9 intramuraal 68 extramuraal, waarvan 59 met begeleiding)
Jeugd-GGZ	Zorgverzekeraar	540 ⁷

De landelijke trend van een toenemende vraag naar zwaardere vormen van zorg is ook in Leidschendam-Voorburg zichtbaar. Zo groeide het aantal aanmeldingen voor vrijwillige jeugdzorg bij Bureau Jeugdzorg van 308 in 2008, naar 331 in 2009 en 361 in 2010. Ook in het gedwongen kader is er sprake van een toename. Het aantal jeugdigen in de jeugdreclassering bleef nagenoeg constant, maar het aantal jeugdigen in de jeugdbescherming nam toe van 53 in 2008, naar 67 in 2009 en 98 in 2010. Het aantal jeugdigen met een licht verstandelijke handicap is een nagenoeg constant aantal de afgelopen jaren. Wat betreft de jeugd-ggz zijn geen gegevens voorhanden van afgelopen jaren.

Conclusie: het aantal jeugdigen uit LV in de geïndiceerde jeugdzorg en jeugdbescherming neemt toe en dit is vergelijkbaar met de landelijke trend.

De bron hierbij is 1) Bureau Jeugdzorg voor wat betreft vrijwillige jeugdzorg en gedwongen kader, 2) het CIZ voor wat betreft jeugd-lvg en 3) BJZ, De Jutters, GGZ Haagstreek, Parnassia en Brijder voor de Jeugd-GGZ.

⁶ Dit aantal is gebaseerd op gegevens van een aantal zorgaanbieders in de regio. Mogelijk is er sprake van overlap tussen verschillende soorten zorg, maar de kans bestaat ook dat het daadwerkelijke aantal jeugdigen in zorg hoger is dan nu bekend.

⁷ Dit betreft 0 t/m 23 jarigen.

Hoofdstuk 7 Veiligheid

Hoe veilig voelen inwoners zich? Deze vraag wordt in hoofdstuk 7 beantwoord. Daarnaast vindt u informatie over huiselijk geweld, jeugd in detentie en de zorg voor ex-gedetineerden.

Hoe veilig voelen de inwoners van Leidschendam-Voorburg zich?

2010	Rapportcijfer veilig voelen
1.0 De Zijde	8
1.1 Duivenvoorde	7.6
1.2 Park Veursehout / Leidsenhage	7.9
1.4 Schakenbosch	8
2.0 Prinsenhof hoogbouw	6.5
2.1 Prinsenhof laagbouw	7.5
3.0 't Lien	7.7
3.1 De Rietvink	7.6
4.0 Kern Stompwijk	8
4.1 Landelijk gebied Stompwijk	7.2
5.0 Damcentrum	7.8
5.1 Klein Plaspoelpolder	7.7
5.2 Leidschendam-Zuid	7.5
5.3 Zeeheldenwijk	7.9
6.0 De Heuvel	7.3
6.1 Amstelwijk	7.7
7.0 Damsigt	7.9
7.1 Verzetsheldenwijk	7.9
7.2 Raadhuiskwartier	7.7
7.3 Sijtwende 3 t/m 5	7.9
8.0 Essesteijn	7.6
8.1 Nieuw Essesteijn / Zijdezigt	8.1
9.0 Voorburg Midden	7.6
9.1 Voorburg Oud	7.8
10.0 Bovenveen	7.2
11.0 Voorburg Noord	7.4
12.0 Voorburg West	7.9
12.1 Park Leeuwenbergh	7
Gemiddelde	7.6

Bron: Wijkatlas 2010

Conclusie: De inwoners voelen zich over het algemeen veilig. In de buurt Prinsenhof hoogbouw is het veiligheidsgevoel wat lager⁸.

⁸ Bij de conclusies over het gevoel van veiligheid worden door de maatschappelijke organisaties enkele kanttekeningen geplaatst. De ervaringen van de corporaties en de Bibliotheek aan de Vliet zijn dat de bewoners van De Prinsenhof en de Heuvel/Amstelwijk wel degelijk blijken te geven van gevoelens van onveiligheid. Men is met name bang voor groepen jongeren op straat. Ook zwerfafval in de wijk roept gevoelens van onveiligheid op.

Huiselijk geweld

Maatschappelijke opvang: huiselijk geweld, huisverbod en huisuitzettingen					
Indicator	Definitie	2009	2010	2011	
Aantal meldingen SHG	Slachtoffers huiselijk geweld	35	38		
Aantal meldingen Bij de politie	Slachtoffers huiselijk geweld	35	40		
Aantal Huisverboden	Daders huiselijk geweld die uit huisgeplaatst zijn	1	8		
Aantal afgegeven dwangbevelen tot huisuitzetting	Personen (mogelijk) die dakloos geworden zijn		109	73	

Bron: Jaarverslagen SHG en wijkbeheer

Conclusie:

Er is een toename van het aantal mensen dat bij huiselijk geweld hulp zoekt. De wet op het tijdelijk huisverbod is nieuw, pas vanaf 2010 volledig ingevoerd in Leidschendam-Voorburg. Er is een afname van het aantal aanzegging tot huisuitzetting.

Detentie

Aantal personen ingestroomd in detentie (in 2010)

leeftijd	Leidschendam-Voorburg
<18 jaar	9
18 t/m 26 jaar	36
27 jaar e.o.	55
Totaal	100

Hoeveel inwoners zijn uit detentie gekomen in 2009?

Nazorg ex-gedetineerden: Uitstroom gegevens 2009					
Indicator	Definitie	L-V	Rijswijk	Wassenaar	Zoetermeer
Ex-gedetineerden aantal	Totaal	107	63	16	160
	2 of 3 keer in detentie	7	6	-	12
Ex-gedetineerden geslacht	Mannen	m. 97	m. 61	m. 14	m. 141
	Vrouwen	v. 10	v. 2	v. 2	v. 19
Ex-gedetineerden leeftijdscategorie	18 tot 26 jaar	40%	20%	44%	34%
	27 en ouder	60%	80%	56%	66%
Ex-gedetineerden duur straf	Kort (tot 1 mnd)	45,7%	38%	63%	53%
	Gemid. (1-6 mnd)	33,7%	42%	25%	30%
	Langgestr. (6 mnd >)	20,6%	20%	12%	17%

Bron: Dienst Justitiële Inrichtingen

Conclusie: Het merendeel van de ex-gedetineerden heeft een korte detentieperiode achter de rug.

Hoofdstuk 8 Samenvatting

Dit hoofdstuk geeft de conclusies uit de hoofdstukken 1 t/m 7 weer.

- Hoofdstuk 1 Bevolking algemeen

Bevolkingssamenstelling en bevolkingsprognose

Conclusie 1: Leidschendam-Voorburg is een middelgrote sterk vergrijsde gemeente waarvan op dit moment 10% van de inwoners de leeftijd van 75 heeft bereikt. Het is de verwachting dat dit percentage toeneemt tot 12.6% in 2025 en 15% in 2040.

Risicogroepen jeugd

Jeugdigen die opgroeien in eenoudergezinnen, in gezinnen met een minimum inkomen of jeugdigen met een (niet-westerse) allochtone achtergrond lopen een groter risico op een ontwikkelingsachterstand. Daarom is het van belang om in kaart te brengen hoeveel risicojeugdigen in Leidschendam-Voorburg wonen en dit uit te splitsen naar wijk-/buurniveau.

Conclusie 2: Het percentage kinderen in een-oudergezinnen is het hoogst in de buurten De Heuvel, Prinsenhof hoogbouw en Voorburg midden.

Conclusie 3: Het percentage kinderen in minima-huishoudens is het hoogst in de buurten Prinsenhof hoogbouw en De Heuvel. Ook in Bovenveen is het percentage fors boven het gemiddelde.

Conclusie 4: Het percentage jeugd met een niet-westerse allochtone achtergrond is zeer hoog in de buurt Prinsenhof hoogbouw. In De Heuvel, Bovenveen, Amstelveen en Voorburg Noord is het percentage ook veel hoger dan gemiddeld.

Conclusie 5. In de stad zijn er grote verschillen tussen de buurten. In de buurten Prinsenhof hoogbouw, De Heuvel en Bovenveen wonen verhoudingsgewijs veel jeugdigen met een verhoogd risico op een ontwikkelingsachterstand. Er is zeker overlap binnen de drie genoemde risicogroepen. Kinderen die tot twee of drie van de bovengenoemde groepen behoren, hebben een groter risico op ontwikkelingsachterstanden. Deze overlap is hier niet in beeld gebracht.

Ouderen

Conclusie 6: Ouderen van 75 jaar en ouder hebben een verhoogd risico op verlies van hun zelfredzaamheid. In 2010 is 10.0 % van de bevolking 75 jaar of ouder. Dat percentage ligt 3.1 % hoger dan het landelijk gemiddelde. De buurten Prinsenhof laagbouw en Essesteijn hebben verhoudingsgewijs het hoogste percentage 75-plussers.

- Hoofdstuk 2 Gezondheid

Overgewicht/Obesitas

Conclusie 7: Van de kleuters in Leidschendam-Voorburg heeft 13% overgewicht. Bij de 10- t/m 11-jarigen is dit 17% en bij de 13- t/m 14-jarigen 20%. Het percentage inwoners met (ernstig) overgewicht loopt op met de leeftijd; van 41% bij de 19- t/m 64-jarigen tot 49% van de 65-plussers. Ernstig overgewicht (obesitas) komt voor bij 13% van de volwassenen en 11% van de ouderen. Het percentage inwoners met overgewicht in Leidschendam-Voorburg is bij de meeste leeftijdsgroepen vergelijkbaar met de totale regio Zuid-Holland West.

Roken

Conclusie 8: Van de 15- t/m 16-jarigen jongeren in Leidschendam-Voorburg rookt 6%; bij 17- t/m 18-jarigen is dit 9%. In de totale regio zijn deze percentages respectievelijk 7 en 14%. Van de inwoners van 19- t/m 64-jarig rookt 21% en van de inwoners van 65 jaar en ouder rookt 15%. Het percentage volwassenen van Leidschendam-Voorburg dat rookt is vergelijkbaar met de andere gemeenten in de regio, maar lager dan landelijk (29%).

Psychische gezondheid

Conclusie 9: Bij een deel van de jeugd van Leidschendam-Voorburg komen psychosociale problemen voor. In Leidschendam-Voorburg heeft 18% van de 5- t/m 11-jarigen en 11% van de 12- t/m 18-jarigen een indicatie voor psychosociale problematiek. De psychische gezondheid van volwassenen in de leeftijdscategorie 19-64 jaar en 65+ is ongeveer gelijk aan andere inwoners van Zuid Holland West. Opvallend is de toename van mensen met psychische klachten bij 65+.

Conclusie 10 Dementie: Het aantal inwoners met een vorm van dementie zal de komende jaren stijgen.

Alcohol

Conclusie 11: Het percentage volwassenen dat overmatig drinkt is in Leidschendam-Voorburg 10%. Regionaal is dit 13%. Van de ouderen in Leidschendam-Voorburg drinkt 17% overmatig alcohol. Dit is hetzelfde als regionaal. Onder jongeren in Leidschendam-Voorburg wijkt het alcoholgebruik niet veel af van het gemiddelde van de regio Zuid-Holland west. In Leidschendam-Voorburg had 16% van de 12- t/m 15-jarigen recent gedronken, ten opzichte van 18% in de regio. Het percentage 16- t/m 18-jarigen in Leidschendam-Voorburg dat recent heeft gedronken, is met 71% eveneens vergelijkbaar met de regio

Het aantal contactminuten met de huisarts per persoon:

Conclusie 12: Het landelijk beeld laat zien dat in gemeenten waar relatief meer ouderen wonen er meer contact met de huisarts is. Het aantal contactminuten met de huisarts per persoon is in

Leidschendam-Voorburg laag vergeleken met gemeenten in de regio. Dat is bijzonder omdat L-V een sterk vergrijsde gemeente is.

- Hoofdstuk 3 Onderwijs

Gewichtenregeling

Conclusie 13: Het percentage gewichtenleerlingen ligt in Leidschendam-Voorburg met 7,6 % een stuk lager dan het landelijk gemiddelde. Er is wel sprake van een concentratie van gewichtenleerlingen op een klein aantal scholen. Ook hier zien we dat er sprake is van grote verschillen tussen de wijken en buurten van de stad. Verreweg het grootste deel van de gewichtenleerlingen zit op scholen in de wijken Prinsenhof, De Heuvel/Amstelveen, Bovenveen en Duivenvoorde.

Voortijdig schoolverlaters

Conclusie 14: Het percentage voortijdig schoolverlaters ligt met 3,2 % lager dan het gemiddelde in Haaglanden van 4,2%, maar hoger dan het landelijk gemiddelde van 3%.

Opleidingsniveau

Conclusie 15: In Leidschendam-Voorburg wonen relatief veel hoogopgeleide mensen: 34% in Leidschendam-Voorburg, versus 30% in ZHW en 26% in Nederland (GGD-onderzoek 2010).

Hoofdstuk 4 Werk en Inkomen

Arbeidsmarkt

Conclusie 16: De arbeidsmarkt is vooral regionaal georganiseerd, wat blijkt uit bovenstaande tabellen. Hoewel de werkgelegenheid binnen de gemeente zeer achterblijft bij de grootte van de eigen beroepsbevolking, loopt het werkloosheidspercentage in de pas met de regio. Dit betekent dat veel inwoners van Leidschendam-Voorburg buiten de gemeentegrenzen werken.

Werkloosheid

Conclusie 17: onder de werklozen komen in onze gemeente relatief gezien meer jongeren voor dan gemiddeld in de regio en het land. Aangezien het totaal aantal niet werkende werklozen in de pas loopt, zoals we zagen in een eerdere tabel, kan er ook gesteld worden dat we relatief gezien kennelijk minder NWW'ers hebben van 27 jaar en ouder dan de regio en het land.

Conclusie 18: Voor de gehele NWW populatie geldt dat deze gemiddeld hoger opgeleid is dan gemiddeld in regio en het land. In principe zou een hogere opleiding tot meer kansen op de arbeidsmarkt moeten leiden en dus tot een lagere werkloosheid. Echter, jong en laag opgeleid zijn twee elkaar versterkende factoren als het gaat om verlaging van de kansen op de arbeidsmarkt. De

NWW populatie onder de 27 jaar blijkt uit deze tabel gemiddeld lager opgeleid dan gemiddeld in de regio en het land.

Schuldhelpverlening

Conclusie 19: Het aantal nieuwe cliënten (aanvragen) voor schuldhulpverlening nam in de gemeente jaarlijks af tot het jaar 2010. Sinds dat jaar is er weer een toename. Van de huishoudens die begin 2010 in aanraking zijn geweest met de schuldhulpverlening leeft 60 procent van een inkomen tot 110 procent van het sociaal minimum. Van alle minima tot 110 procent in Leidschendam-Voorburg, heeft 5,4 procent gebruikgemaakt van de schuldhulpverlening.

Kenmerken huishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening begin 2010:

- Bijna 40 procent van de huishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening heeft een WWB-uitkering;
- Bijna 40 procent van de minimahuishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening is alleenstaand. Daarnaast behoort 22 procent tot de meerpersoonshuishoudens zonder kinderen;
- Naar leeftijd is de grootste groep tussen de 40 en de 65 jaar (60 procent). Ook de groep 27 tot 40 jarigen is relatief groot met 28 procent. Ouderen maken vrijwel geen gebruik van schuldhulpverlening;
- Van de minimahuishoudens die gebruikmaken van schuldhulpverlening is 45 procent autochtoon en 55 procent allochtoon.

- Hoofdstuk 5 Sociale structuur

Waardering algemene voorzieningen

Conclusie 20: Over het algemeen zijn de inwoners tevreden over de algemene voorzieningen in hun buurt. Minder tevreden zijn ze in Stompwijk en de Zeeheldenwijk.

Conclusie 21: Men is zeer tevreden over de winkels in de buurt en het openbaar vervoer. Minder blij zijn de inwoners met de voorzieningen en activiteiten voor de jeugd. De inwoners van Stompwijk zijn juist zeer ontevreden over het openbaar vervoer.

Vrijwilligers

Conclusie 22: Leidschendam-Voorburg scoort op vrijwillige inzet gemiddeld.

Mantelzorg

Conclusie 23: Ongeveer een kwart van de totale bevolking van Leidschendam-Voorburg is mantelzorger. Dit is vergelijkbaar met andere gemeenten in Zuid Holland West. Het grootste deel van deze groep doet dit langer dan 3 maanden (langdurig) of meer dan 8 uur per week (intensief). Van de totale groep mantelzorgers is ca. 20 % overbelast.

Burenhulp en zorgvrijwilligers

Conclusie 24: 22% van alle vrijwilligers is werkzaam in zorg en welzijn. Meer dan de helft van de personen geeft aan bij ziekte hulp uit de buurt te kunnen krijgen.

Betrokkenheid bij de buurt

Conclusie 25: Inwoners voelen zich over het algemeen redelijk betrokken bij hun buurt, In De Prinsenhof, Voorburg Noord, Bovenveen en De Heuvel/Amstelwijk zijn de inwoners minder betrokken.

- Hoofdstuk 6 Zorg

Wmo individuele voorzieningen:

Conclusie 26: Het totale klantenbestand zal rond de 3000 liggen. Dit is echter een zeer grove schatting.

Conclusie 27: Er is een structurele toename van het aantal aanvragen voor vervoersvoorzieningen en er is een toename van het aantal scootmobiel gebruikers (2011 8% meer dan 2010)

Conclusie 28: De wijk Prinsenhof heeft het hoogste percentage inwoners die in 2011 een beroep hebben gedaan op de Wmo (4,2%) gevolgd door de Zijde/Duivenvoorde en Leidschendam Zuid en omgeving. De combinatie van een laag inkomen en een hoog percentage 55+ ers (bron: Wijkatlas) lijkt van invloed op het aantal aanvragen voor individuele Wmo-voorzieningen.

Conclusie 29: De grootste groep gebruikers van hulp bij het huishouden is 65-plusser (1.788 klanten van de 2.101). Dit is 85% van de totale groep die hulp bij het huishouden heeft ontvangen in 2011.

AWBZ

Conclusie 30: Extramurale begeleiding: Het percentage inwoners wat extramurale begeleiding op grond van de AWBZ ontvangt (1.2%) ligt ongeveer op het landelijk gemiddelde.

Conclusie 31: Extramurale begeleiding: Leidschendam-Voorburg heeft verhoudingsgewijs meer inwoners met een indicatie voor extramurale begeleiding dan Voorschoten en Wassenaar. Ook geven zij in onze gemeente vaker de voorkeur aan een Persoonsgebonden budget (Pgb). Opvallend is verder dat verhoudingsgewijs het aantal cliënten met psychiatrische problematiek in onze gemeente beduidend groter is dan in Wassenaar. Het tegenovergestelde geldt juist voor cliënten met een indicatie voor psychogeriatric. In Leidschendam-Voorburg hebben inwoners minder vaak een PG-indicatie dan in Wassenaar.

Conclusie 32: Cliëntgroepen in de AWBZ (chronisch zieken en gehandicapten):

Het afgelopen jaar is het aantal cliënten met chronische problemen dat een beroep doet op de AWBZ licht gestegen. Dit komt overeen met landelijke trends. Vooral het aantal inwoners met een indicatie op basis van Psychiatrie 18+ en Somatiek 0-64 is toegenomen.

Conclusie 33: Verzorging en verpleging: Opvallend gegeven is dat het aantal personen in L-V en regio wat verzorging en verpleging heeft lager scoort, maar het aantal uren zorg wat deze inwoners ontvangen hoger ligt.

Wonen

Conclusie 34: De vraag naar geschikt en/of verzorgd zelfstandig wonen, zal de komende jaren stijgen.

Conclusie 35: Het aanbod van wonen met zorg (intramuraal) blijft nu achter bij de vraag.

Verslavingszorg

Conclusie 36: Alcohol is verantwoordelijk voor het grootste aantal cliënten in de ambulante verslavingszorg.

Meldpunt Bezorgd

Conclusie 37: De maatschappelijke organisaties melden in toenemende mate personen aan voor zorg.

Zorgmijders

Conclusie 38: Het aantal zorgwekkende zorgmijders is in Leidschendam-Voorburg (relatief) hoger dan in omliggende gemeenten.

Jeugdzorg

Conclusie 39: Het bereik van de preventieve voorzieningen voor de jeugd is de afgelopen jaren kleiner geworden. Het school maatschappelijk werk en de gezinscoach vormen een uitzondering op deze trend.

Conclusie 40: Het aantal jeugdigen uit LV in de geïndiceerde jeugdzorg en jeugdbescherming neemt toe en dit is vergelijkbaar met de landelijke trend.

- Hoofdstuk 7 Veiligheid

Veiligheidsgevoel

Conclusie 41: De inwoners voelen zich over het algemeen veilig. In de buurt Prinsenhof hoogbouw is het veiligheidsgevoel wat lager.

Huiselijk geweld

Conclusie 42: Er is een toename van het aantal mensen dat bij huiselijk geweld hulp zoekt. De wet op het tijdelijk huisverbod is nieuw, pas vanaf 2010 volledig ingevoerd in Leidschendam-Voorburg. Er is een afname van het aantal aanzegging tot huisuitzetting.

(ex)gedetineerden

Conclusie 43: Het merendeel van de ex-gedetineerden heeft een korte detentieperiode achter de rug.

